

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته مهندسی بهداشت محیط

عنوان

ارزیابی عملکرد دستگاههای استریلیزاسیون در مراکز بهداشتی و درمانی شهرستان
کبودراهنگ در سال ۹۴-۹۵

استاد راهنما

دکتر محمد مهدی امام جمعه

استاد مشاور

دکتر حمید کاریاب

نگارش

غلامرضا اسدی

۱۳۹۶

چکیده

سابقه و هدف: مهمترین راه انتشار عفونت های بیمارستانی ،عدم توجه به استریلیزاسیون تجهیزات پزشکی میباشد . باتوجه به نقش مهم استریلیزاسیون در جلوگیری از عفونت ها ، هدف مطالعه کنترل عملکرد دستگاههای استریلیزاسیون در مراکز بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه همدان با استانداردهای ISO به روش مکانیکی ، شیمیایی و بیولوژیکی بود.

مواد و روش: این مطالعه از نوع توصیفی – تحلیلی و مقطعی است . ۴۰ دستگاه اتوکلاو و فور در ۱۶ مرکز بهداشتی درمانی ارزیابی شدند . دستگاههای استریلیزاسیون به ۳ روش ، بطور همزمان در ۲ مرحله به فاصله ۳ ماه ارزیابی شدند . نشانگرهای مکانیکی دستگاهها در حین کار استریلیزاسیون ارزیابی شدند. روش شیمیایی با نشانگرهای کلاس ۶ اتوکلاو و نشانگرهای شیشه ای فور انجام شد و در روش بیولوژیکی از ویال حاوی اسپور باکتری استفاده شد.

یافته ها: نشانگرهای بیولوژیکی عملکرد اتوکلاوها را در دو مرحله مطلوب ارزیابی کردند و در دستگاههای فور مرحله اول ۷/۵٪ و مرحله دوم ۱۰٪ شکست استریلیزاسیون را نشان دادند . نشانگرهای شیمیایی در دو مرحله نتایجی مشابه تست بیولوژیک داشت که بیانگر مطابقت این ۲ روش بود ($P<0.001, Kappa=1$) . نشانگرهای مکانیکی در دستگاه فور ۳ خطای مرحله اول و ۴ خطای مرحله دوم را نشان ندادند .

بحث و نتیجه گیری: درصد بالای شکست استریلیزاسیون فور نسبت به اتوکلاو شناسایی شد. استفاده از نشانگرهای بیولوژیکی بطور هفتگی و بکارگیری نشانگرهای شیمیایی در هر بار استریلیزاسیون موجب اطمینان از کار دستگاه و نشانگرهای مکانیکی است . نشانگرهای شیمیایی مواقعی که به تست بیولوژیک دسترسی نباشد ، یک تست کنترلی ساده و ارزان با حداقل زمان پاسخگویی است .

کلمات کلیدی: استریلیزاسیون، اتوکلاو، نشانگرهای بیولوژیکی